

DRAMATIČNI EKONOMSKI POKAZATELJI ZA PRVIH PET MESECI 2014. GODINE

Dotakli smo dno, nemamo više ni za hranu i piće?!

PAD PROIZVODNJE

PEKARSKI PROIZVODI I TESTENINA	-5.9%
PRERADA, KONZERVISANO I PROIZVODI OD MESA	-9.4%
PRERADA I KONZERVISANO VOĆE I POVRĆE	-23.5%
OSTALI PREHRAMBENI PROIZVODI	-37%
PIVO	-8.9%
GAZIRANA MINERALNA VODA	-6.8%
BEZALKOHOLNA PIĆA	-12.3%
DUVANSKI PROIZVODI	-31.6%
GOTOVA HRANA ZA ŽIVOTINJE	-0.6%

RAST PROIZVODNJE

NEGAZIRANA MINERALNA VODA	17.8%
MLEČNI PROIZVODI	13.3%
BILJNA I ŽIVOTINJSKA ULJA I MASTI	10.1%
MLINSKI PROIZVODI, SKROBOVI	1.8%

Unije pekara: Tačno je, svi pekarski proizvodi se manje prave, jedino je hleb i dalje na nivou od prošle godine

tekst: IVANA ŽIGIĆ

Nema dalje - da nam ova godina u ekonomskom smislu nije donela ništa dobro, govori i dramatičan podatak da je u prvih pet meseci proizvodnja hrane smanjena za devet odsto, a pića za čak 10,5 odsto u odnosu na isti period prošle godine.

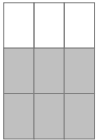
Sagovornici Naših novina složni su u oceni da je pad proizvodnje uzrokovan sve većim siromaštvom građana, koji čak i hranu i piće kupuju u minimalnim količinama.

Prosečno domaćinstvo se zbog nemaštine ustručava da kupuje

Saša Đogović, ekonomista

Kako pokazuje statistika, pad proizvodnje u odnosu na isti period 2013. zabeležen je u najvećem delu prehrambene industrije. Tako je napravljeno 5,9 odsto manje pekarskih proizvoda i testenina, 9,4 odsto manje prerađenog i konzervisanog mesa i proizvoda od mesa, čak 23,5 odsto manje prerađenog i konzervisanog voća i povrća. Ostalih prehrambenih proizvoda je proizvedeno 37 odsto manje nego prethodne godine. Smanjena je i proizvodnja pića, piva, gazirane mineralne vode, osvežavajućih bezalkoholnih pića, duvana, ali i gotove hrane za životinje.

Mleko osvetlalo obraz

S druge strane, pojedine kategorije su zabeležile rast proizvodnje, i to negazirana mineralna voda, mlečni proizvodi, biljna i životinjska ulja i masti, kao i mlinski proizvodi, skrobovi i proizvodi od skroba.

Iz Unije pekara Srbije potvrđuju da ljudi manje kupuju pekarske proizvode nego lane.

- Fizički obim prometa u pekarama je u padu. Jedino je proi-

9
ODSTO MANJA
PROIZVODNJA
HRANE

10,5
ODSTO MANJA
PROIZVODNJA
PIĆA

zvodnja hleba i dalje u nekim domenima kao prošle godine, ali svi ostali pekarski proizvodi se manje kupuju, a razlog je naravno manja kupovna moć građana - objašnjava Zoran Pralica, predsednik Unije.

Da je pad proizvodnje nepo- bitno uzrokovao padom standarda građana, ocenjuje i Saša Đogović, saradnik Instituta za tržišna istraživanja (IZIT).

- Smanjenje proizvodnje, iako sirovina svakako ima, a ne verujem ni da je neka firma, pogotovo pivara ili neka koja se bavi proi-

Proizvodnja hrane, uz struju, bila je najstabilnija u proteklih 25 godina

Miroslav Zdravković, ekonomista

Pravi se 12% manje piva

Kako kažu za Naše novine u kompaniji „Karlsberg“, i oni su smanjili proizvodnju piva za srpsko tržište za oko 12 odsto u odnosu na 2013. - Jedan od glavnih razloga je smanjenje kupovne moći, usled čega se potrošači radije odlučuju za cenovno pristupačnija piva ili generalno smanjuju konzumaciju ovog pića - objašnjavaju u „Karlsbergu“.

zvodnjom bezalkoholnih pića otišla u stečaj, znači da je došlo do erozije kupovne moći stanovništva. Prosečno domaćinstvo se ustručava da kupuje, te su kupovine proračunate, a uzimaju se i manje količine u odnosu na prethodni period - navodi Đogović i zaključuje da smanjena lična tražnja dovodi do smanjene proizvodnje i ukupnih poslovnih kapaciteta prerađivačkog sektora.

Utiču i stranci

I urednik portala Makroekonomija Miroslav Zdravković navodi da je pad standarda građana jedan od glavnih uzroka za pad proizvodnje.

- To je najvidljivije kod pada proizvodnje vode i pića, a posebno kod duvana. Takođe, prošla poljoprivredna godina je bila sušna, a razlog je i osvajanje srpskog tržišta kroz bescarinski uvoz i snižene carine za meso - objašnjava Zdravković i podseća da je prehrambena industrija, uz proizvodnju

električne energije, imala najstabilniju proizvodnju u prethodnih 25 godina, pa smo zahvaljujući višku hrane i struje preživeli i sankcije.

On smatra i da će dalji dolazak stranih trgovinskih lanaca poput „Lidla“ dodatno uticati na pad domaće proizvodnje prehrambene industrije, koja može opstati samo tražeći treća tržišta.

- Tako su Slovenci opstali u EU prodajući hranu i široku potrošnju Balkanu i Rusiji, a to sada radi i Hrvatska, prodajući BiH, Srbiji... - zaključuje Zdravković.

Ekonomista Ivan Nikolić se slaže da građani više nemaju dovoljno novca što se odražava na kupovinu mnogih proizvoda, ali i napominje da je ukupna proizvodnja hrane u porastu.

- Ukupna proizvodnja prehrambenih proizvoda u ovoj godini je u porastu za oko pet odsto, ali oni proizvodi koji nisu egzistencijalna potreba su zabeležili pad kao posledica manjeg standarda - objašnjava Nikolić.